

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2022/039 van 19 april 2022

over

tekst	ontwerp van besluit
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot uitvoering van het decreet van 14 januari 2022 over maatwerk bij individuele inschakeling
roepnaam	(besluit maatwerk individuele inschakeling)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 1 april 2022

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van mevrouw Hilde Crevits, vice-minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw van 5 april 2022, ontvangen door de VTC op 12 april 2022;

Gelet op de bespreking van de adviesvraag op de zitting van 19 april 2022 en de beslissing om het dossier af te handelen in een schriftelijke procedure;

Brengt op 19 april 2022 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Werk (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een ontwerp van besluit *tot uitvoering van het decreet van 14 januari 2022 over maatwerk bij individuele inschakeling* (hierna "het Ontwerp"), zonder aanduiding van specifieke artikelen.
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Met het decreet van 14 januari 2022 wil de Vlaamse Overheid de kansen op de arbeidsmarkt verhogen voor personen met een arbeidsbeperking, ook in een reguliere arbeidscontext en op die manier een bijdrage leveren aan haar ambitie om de werkzaamheidsgraad te verhogen. De doelgroep van deze maatregel zijn personen met een arbeidsbeperking die zonder ondersteuning niet zomaar aan de slag kunnen gaan. Dit zijn personen die een langdurig en belangrijk probleem van deelname aan het arbeidsleven ervaren als gevolg van het samenspel van functiestoornissen van cognitieve, psychische, lichamelijke of zintuiglijke aard of psychosociale factoren, beperkingen bij het uitvoeren van activiteiten, of persoonlijke en externe factoren.
4. Om voor werkgevers de drempel voor de tewerkstelling van deze personen met een arbeidsbeperking te verlagen en er ook voor te zorgen dat deze personen met de juiste begeleiding en omkadering aan de slag kunnen gaan, biedt de overheid aan de werkgever en de zelfstandige een financiële incentive (loonpremie of ondersteuningspremie) en/of een begeleidingspremie aan om de bijkomende kosten verbonden aan deze tewerkstelling te compenseren. De contouren van deze financiering zijn afgestemd op de Europese staatssteunregels.
5. Het Ontwerp operationaliseert de contouren van het nieuwe beleidskader maatwerk bij individuele inschakeling zoals bepaald in het decreet.
6. De volgende bepalingen van het Ontwerp handelen over de verwerking van persoonsgegevens (onderlijning VTC):

“Art. 2.

In dit artikel wordt verstaan onder ICF-instrument: het indiceringsinstrument van de VDAB dat het menselijk functioneren in kaart brengt op het vlak van tewerkstelling en de behoefte aan ondersteuning.

In het kader van de indicering, vermeld in artikel 32 van het decreet van 14 januari 2022, kan de VDAB een arbeidsbeperking vaststellen bij personen die behoren tot een van de volgende categorieën:

- 1° *de personen, vermeld in artikel 3 van het besluit van 18 juli 2008;*
- 2° *de personen bij wie een indicatie van multipale problematieken is vastgesteld op grond van een indicerend arbeidsonderzoek via het ICF-instrument. Dat onderzoek wordt uitgevoerd door de VDAB of een dienst die door de VDAB is gecertificeerd.*

De VDAB stelt bij de personen met een arbeidsbeperking, vermeld in het tweede lid, 1° en 2°, een behoefte aan werkondersteunende maatregelen vast als aan een van de volgende voorwaarden is voldaan:

- 1° *de persoon heeft op grond van een attest een aandoening of voorgeschiedenis die voorkomt op de lijst die de Vlaamse minister, bevoegd voor werk, vaststelt na advies van de raad van bestuur van de VDAB;*
- 2° *de persoon voldoet op grond van een indicerend arbeidsonderzoek via het ICF-instrument aan de voorwaarden die voorkomen op de lijst die de Vlaamse minister, bevoegd voor werk, vaststelt na advies van de raad van bestuur van de VDAB. Het voormelde arbeidsonderzoek wordt uitgevoerd door de VDAB of door een dienst die door de VDAB is gecertificeerd.”*

“Art. 4.

Bij een gemotiveerde aanvraag tot wijziging van de hoogte of de duurtijd van de werkondersteunende maatregelen als vermeld in artikel 15 van dit besluit, evalueert de VDAB conform artikel 33 van het decreet van 14 januari 2022 de behoefte aan werkondersteunende maatregelen en de duurtijd ervan.

De evaluatie, vermeld in het eerste lid, omvat al de volgende gegevens:

- 1° *de hoogte en de duurtijd van de loonpremie of de ondersteuningspremie;*
- 2° *de intensiteit en de duurtijd van de begeleiding op de werkvloer.*

De evaluatie, vermeld in het eerste lid, vindt plaats aan de hand van de volgende gegevens:

- 1° *de bespreking van de gemotiveerde aanvraag van de werkgever of de zelfstandige, vermeld in het eerste lid;*
- 2° *het gesprek met de persoon met een arbeidsbeperking;*
- 3° *in voorkomend geval, het ondersteuningsplan, vermeld in artikel 2, 8°, van het decreet van 14 januari 2022;*
- 4° *in voorkomend geval, een gesprek met de gekwalificeerde begeleider en de collega-coach, vermeld in artikel 2, 4° en 6°, van het decreet van 14 januari 2022.*

De vastgestelde behoefte aan werkondersteunende maatregelen blijft gelden zolang de VDAB conform de aanvraag, vermeld in artikel 15, geen evaluatie heeft doorgevoerd om redenen buiten de wil van de werkgever, de persoon met een arbeidsbeperking of de zelfstandige.

De evaluatie die op initiatief van de VDAB is geïnitieerd, verloopt conform de procedure, vermeld in artikel 15 en 16.

Art. 5.

Nadat de VDAB de behoefte aan werkondersteunende maatregelen bij de persoon met een arbeidsbeperking heeft vastgesteld, dient de werkgever een aanvraag van werkondersteunende maatregelen in bij het departement met een elektronisch formulier dat het departement ter beschikking stelt.

Art. 6.

Het departement beoordeelt de ontvankelijkheid van de aanvraag, vermeld in artikel 5. De aanvraag is ontvankelijk als ze de volgende gegevens vermeldt:

- 1° *de identiteitsgegevens van de werkgever;*
- 2° *de identiteitsgegevens van de werknemer;*
- 3° *de datum van de indienstreding of van de eerdere indienstredingen van de werknemer bij de werkgever;*
- 4° *de vaststelling van de VDAB van de behoefte aan werkondersteunende maatregelen bij de werknemer, waarvan de duurtijd de datum van aanvraag door de werkgever, vermeld in artikel 5, omsluit;*
- 5° *in voorkomend geval, de naam en de kwalificatie, vermeld in artikel 26, §2, van de gekwalificeerde begeleider of externe dienstverlener en de collega-coach.”*

“Art. 8.

Het departement onderzoekt de aanvraag en beslist over de toekenning van werkondersteunende maatregelen binnen dertig dagen na de dag waarop het departement de kennisgeving van de ontvankelijkheid van de aanvraag naar de werkgever heeft gestuurd conform artikel 7. Het departement bezorgt de beslissing aan de werkgever, aan de persoon met een arbeidsbeperking, en op aanvraag aan de VDAB.

[...]

De beslissing tot toekenning van werkondersteunende maatregelen, vermeld in het eerste lid, bevat al de volgende elementen:

- 1° *de identiteitsgegevens van de werknemer bij wie de VDAB een behoefte aan werkondersteunende maatregelen heeft vastgesteld;*
- 2° *de aanvangsdatum en de duurtijd van de toekenning van werkondersteunende maatregelen;*
- 3° *de toekenning van de vastgestelde werkondersteunende maatregelen van de werknemer.”*

“Art. 23.

§1. Ter uitvoering van artikel 21, derde lid, van het decreet van 14 januari 2022 omvat het ondersteuningsplan, vermeld in artikel 21, eerste lid, 1°, van het voormelde decreet, een plan op maat van de werknemer en de werkgever met al de volgende gegevens:

- 1° de identiteitsgegevens van de werknemer met een arbeidsbeperking, de gekwalificeerde begeleider, de collega-coach en de werkgever;
- 2° de identiteitsgegevens van de gebruiker en van de collega-coach bij de gebruiker als het een tewerkstelling betreft conform de wet van 24 juli 1987;
- 3° de inschatting van de sterktes en belemmeringen van de werknemer met een arbeidsbeperking op basis van het takenpakket;
- 4° de omschrijving van de aanwezige hulpmiddelen op de werkvloer en de eventuele uitdagingen;
- 5° de actiepunten voor de arbeidsinhoud, de arbeidsvoorwaarden, de arbeidsomstandigheden en de arbeidsverhoudingen en relaties op maat van de begeleidingsbehoefte van de werknemer met een arbeidsbeperking;
- 6° de ontwikkelpunten voor het professioneel functioneren van de werknemer met een arbeidsbeperking;
- 7° het afsprakenkader voor de begeleiding op de werkvloer tussen de gekwalificeerde begeleider en de collega-coach.

In het eerste lid, 5°, wordt verstaan onder:

- 1° arbeidsinhoud: de aard van de taken, de complexiteit en de variatie van de taken, de emotionele, mentale en fysieke belasting en de duidelijkheid van de taken;
- 2° arbeidsvoorwaarden: de arbeidstijdregeling, de opleidingsmogelijkheden, het loopbaanbeheer en de evaluatieprocedures;
- 3° arbeidsomstandigheden: de arbeidsomgeving waarin het werk wordt uitgevoerd, meer bepaald de inrichting van de werkplaatsen, de arbeidsuitrustingen, lawaai, verlichting, de werkposities;
- 4° arbeidsverhoudingen: de intermenselijke relaties op het werk, waaronder de interne relaties, de relaties met derden, de contactmogelijkheden, de communicatie en de kwaliteit van de relaties.

Het departement stelt een sjabloon van het ondersteuningsplan, vermeld in het eerste lid, ter beschikking.

§2. Als het een tewerkstelling betreft conform de wet van 24 juli 1987 worden de gegevens, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, 4°, 5° en 7°, vermeld in functie van de werkvloer van de gebruiker.

§3. De werknemer, de werkgever, de gekwalificeerde begeleider en de gebruiker, als het een tewerkstelling betreft conform de wet van 24 juli 1987, ondertekenen het ondersteuningsplan, vermeld in paragraaf 1, voor akkoord en houden het ondersteuningsplan ter beschikking voor evaluatie en toezicht.”

“Art. 29.

Het uitzendkantoor of de werkgever die een werknemer met een arbeidsbeperking ter beschikking stelt, dient een aanvraag in bij het departement met een elektronisch formulier dat het departement ter beschikking stelt.”

“Art. 38.

Met het oog op zijn erkenning dient de externe dienstverlener, vermeld in artikel 26 van het decreet van 14 januari 2022, een aanvraag in bij het departement volgens de procedure, vermeld in artikel 39 tot en met 43 van dit besluit.

De externe dienstverlener toont aan dat hij aan al de volgende voorwaarden voldoet:

- 1° hij beschikt over de kwaliteitsregistratie, vermeld in artikel 26, tweede lid, 3°, van het decreet van 14 januari 2022;
- 2° hij beschikt over aantoonbare ervaring op het vlak van de begeleiding van werknemers met een arbeidsbeperking;
- 3° hij beschikt over gekwalificeerde begeleiders die voldoen aan de voorwaarden, vermeld in artikel 23 van dit besluit;
- 4° hij geeft een gemotiveerde inschatting van het territoriale werkingsgebied en de aanwezige begeleidingscapaciteit;

5° *hij engageert zich om actief deel te nemen aan intervisiemomenten in het kader van ervarings- en kennisuitwisseling op het vlak van begeleiding op de werkvloer die de Vlaamse overheid organiseert.”*

“Art. 39.

De externe dienstverlener dient een aanvraag in bij het departement met een elektronisch formulier dat het departement ter beschikking stelt.”

“Art. 51.

De zelfstandige bij wie de VDAB de behoefte aan werkondersteunende maatregelen heeft vastgesteld, dient een aanvraag voor de ondersteuningspremie in bij het departement met een elektronisch formulier dat het departement ter beschikking stelt. “

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

7. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn (zie ook verder):

- persoon met een arbeidsbeperking;
- werkgever;
- zelfstandige met een arbeidsbeperking;
- gekwalificeerde begeleider;
- externe dienstverlener;
- collega-coach;
- gebruiker;

en dat het minstens de volgende gegevens lijkt te betreffen:

- persoon met een arbeidsbeperking: identificatie- en contactgegevens, loopbaangegevens, medische gegevens;
- werkgever: identificatie- en contactgegevens;
- zelfstandige: identificatie- en contactgegevens;
- gekwalificeerde begeleider: identificatie- en contactgegevens, opleidingsgegevens;
- externe dienstverlener: identificatie- en contactgegevens, loopbaangegevens, opleidingsgegevens, personeelsgegevens;
- collega-coach: identificatie- en contactgegevens;
- gebruiker: identificatie- en contactgegevens.

8. Het betreft informatie over natuurlijke personen met identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

9. De wettelijke basis van het Ontwerp is dus het decreet van 14 januari 2022 over maatwerk bij individuele inschakeling, meer bepaald, artikel 11, eerste en derde lid, artikel 12, §1, tweede lid, artikel 16, derde lid, artikel 19, tweede, derde en vierde lid, artikel 21, derde lid, artikel 23, tweede lid, artikel 25, tweede lid, artikel 26, eerste, derde en vierde lid, artikel 29, eerste en tweede lid, artikel 30, §1, tweede lid, §2, artikel 31, §1, tweede lid.

10. De VTC heeft een advies verleend over een voorontwerp van dit decreet op 26 januari 2021 (advies VTC/A/W/2021/06).
11. Volgende bepalingen zijn relevant voor wat de verwerking van persoonsgegevens betreft (onderlijning VTC):

“HOOFDSTUK 8. Verwerking van persoonsgegevens

Artikel 37.

VDAB treedt op als verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de indicering en de evaluatie.

De dienst van de Vlaamse administratie¹ treedt op als verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de aanvraag en de toekenning van de werkondersteunende maatregelen.

Artikel 38.

De volgende categorieën van persoonsgegevens van de begunstigde worden in het kader van de indicering, de evaluatie en de toekenning van de werkondersteunende maatregelen verwerkt:

- 1° de identificatie- en contactgegevens, waaronder het INSZ-nummer;*
- 2° de behoefte aan werkondersteunende maatregelen en de indicering als persoon met een arbeidsbeperking;*
- 3° de tewerkstellingsgegevens;*
- 4° de gegevens over de bezoldiging;*
- 5° de gegevens over de geleverde arbeidsprestaties;*
- 6° de gegevens over het zelfstandig statuut;*
- 7° de fiscale gegevens.*

Artikel 39.

Conform de bepalingen in dit decreet wisselt VDAB de volgende persoonsgegevens uit met de volgende instanties:

- 1° de gegevens, vermeld in artikel 38, 1°, met het Rijksregister van de natuurlijke personen;*
- 2° de gegevens, vermeld in artikel 38, 2°, de behoefte en duurtijd van de werkondersteunende maatregelen en de indicering met het Departement Werk en Sociale Economie;*
- 3° de gegevens, vermeld in artikel 38, 3°, met de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid;*
- 4° de gegevens, vermeld in artikel 38, 6°, met het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen.*

Conform de bepalingen in dit decreet wisselt de dienst van de Vlaamse administratie die de Vlaamse Regering aanwijst de volgende persoonsgegevens uit met de volgende instanties:

- 1° de gegevens, vermeld in artikel 38, 1°, met het Rijksregister van de natuurlijke personen;*
- 2° de gegevens, vermeld in artikel 38, 2°, de behoefte en duurtijd van de werkondersteunende maatregelen en de indicering met VDAB;*
- 3° de gegevens, vermeld in artikel 38, 3° tot en met 5°, met de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid;*
- 4° de gegevens, vermeld in artikel 38, 6°, met het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen;*
- 5° de gegevens, vermeld in artikel 38, 7°, met de Federale Overheidsdienst Financiën.*

De uitwisselingen van persoonsgegevens vinden plaats met tussenkomst van de bevoegde dienstenintegratoren als dit van toepassing is.

¹ Artikel 1,9° van het Ontwerp: het Departement Werk en Sociale Economie van het Vlaams Ministerie van Werk en Sociale Economie, vermeld in artikel 25, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie

In het derde lid wordt verstaan onder dienstenintegrator: de dienstenintegrator, vermeld in het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator.

Artikel 40.

Met behoud van de toepassing van de noodzakelijke bewaring van de persoonsgegevens voor de latere verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, voor wetenschappelijk of historisch onderzoek of voor statistische doeleinden, vermeld in artikel 89 van de algemene verordening gegevensbescherming, worden die persoonsgegevens bewaard gedurende de strikt noodzakelijke duur voor de beoogde doeleinden van dit decreet, met een maximale bewaartermijn die niet meer mag bedragen dan tien jaar na de verjaring van alle vorderingen die tot de bevoegdheid van de verwerkingsverantwoordelijke behoren, en in voorkomend geval, de definitieve beëindiging van de gerechtelijke, administratieve en buitengerechtelijke procedures en beroepen die voortvloeien uit de verwerking van die gegevens.”

12. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving - elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
13. Het Ontwerp noch de nota aan de Vlaamse Regering vermelden expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. De VTC gaat er van uit dat de gegevens verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond “vervulling van een taak van algemeen belang”, waar het dossierbeheer betreft.
14. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM², artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen³ van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.⁴
15. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e), AVG⁵, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is

² Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

³ Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

⁴ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GWH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GWH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GWH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116; DEGRAVE, E., *L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

⁵ “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;”

verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.

16. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.
17. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
18. De VTC wijst erop dat er ook sprake is van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9 AVG, namelijk gegevens over de gezondheid van de betrokkenen.
19. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van de artikel 9 AVG behoeven strengere beveiligingsmaatregelen. De VTC wijst op de toepasselijkheid van de artikel 9 WVG die aangeven welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moeten voorzien worden:
 - de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;
 - de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming;
 - ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.
20. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (zie verder).

3. Doelbinding

21. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).

De volgende doeleinden kunnen uit het Ontwerp afgeleid worden: de indicering en evaluatie, het toekennen en uitbetalen van een loonpremie, ondersteuningspremie of begeleidingspremie.
22. De doeleinden zijn dan ook welbepaald en transparant. Verder zijn de doeleinden die worden nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.
23. De VTC is van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

4. Verantwoordelijkheid

24. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
25. Het decreet duidt in artikel 26 VDAB aan als verwerkingsverantwoordelijke in het kader van de indicering en de evaluatie en de dienst van de Vlaamse administratie⁶ als verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de aanvraag en de toekenning van de werkondersteunende maatregelen.
26. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)⁷ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.
27. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB aangewezen zal zijn gelet op **de lijst van de VTC**⁸ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35.4 van de AVG.
28. De VTC verwijst in dit kader naar het punt:
29. 3) wanneer er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG, evenals persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten zoals omschreven in artikel 10 van de AVG of gegevens van zeer persoonlijke aard (zoals financiële gegevens en gegevens over inkomen en vermogen, werkloosheid, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk, gegevens omtrent huishoudelijke en privé-activiteiten, locatiegegevens) worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. GEVOELIGE GEGEVENS [criteria 4 en 5];
30. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht⁹.

5. Minimale gegevensverwerking

31. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
32. De **categorieën betrokkenen** zijn:

⁶ Artikel 1,9° van het Ontwerp: het Departement Werk en Sociale Economie van het Vlaams Ministerie van Werk en Sociale Economie, vermeld in artikel 25, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie

⁷ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

⁸ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanname van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties

https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_O_2020_01_DPIA_lijsten_v1_voor_web.pdf

⁹ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: “Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichhoudende autoriteit.”

- persoon met een arbeidsbeperking¹⁰;
- werkgever¹¹;
- zelfstandige met een arbeidsbeperking¹²;
- gekwalificeerde begeleider¹³;
- externe dienstverlener;
- collega-coach¹⁴;
- gebruiker;

en de categorieën gegevens zijn:

- persoon met een arbeidsbeperking: identificatie- en contactgegevens, loopbaangegevens, medische gegevens,
 - werkgever: identificatie- en contactgegevens;
 - zelfstandige: identificatie- en contactgegevens;
 - gekwalificeerde begeleider: identificatie- en contactgegevens, opleidingsgegevens;
 - externe dienstverlener: identificatie- en contactgegevens, loopbaangegevens, opleidingsgegevens, personeelsgegevens;
 - collega-coach: identificatie- en contactgegevens;
 - gebruiker: identificatie- en contactgegevens.
33. De VTC wijst erop dat wat de persoon met een arbeidsbeperking betreft, de behoefte aan werkondersteunende maatregelen en motivering daarvan (resultaat van het indicierend arbeidsonderzoek) hier de persoonsgegevens zijn die het meest relevant zijn en als gevoelige persoonsgegevens *sensu lato* de nodige extra bescherming vereisen. Het is aangewezen om deze in het algemeen ook aan te duiden in het besluit (naast de loopbaangegevens en de medische gegevens die er een onderdeel van vormen.
34. De VTC stelt vast dat de begrippen “externe dienstverlener” en “gebruiker” niet gedefinieerd worden in het Ontwerp of in het decreet zodat ze aanbeveelt om de inhoud van deze begrippen te bepalen, eventueel door verwijzing naar andere regelgeving om te kunnen nagaan of er voldaan is aan de minimale gegevensverwerking.
35. Wat de instanties die toegang hebben gaat het om de VDAB en het Departement Werk en Sociale Economie.
36. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens.
37. Artikel 39 van het decreet spreekt over de volgende mededelingen:
- conform de bepalingen in dit decreet wisselt VDAB de volgende persoonsgegevens uit met de volgende instanties:
 - 1° de gegevens, vermeld in artikel 38, 1°, met het Rijksregister van de natuurlijke personen;
 - 2° de gegevens, vermeld in artikel 38, 2°, de behoefte en duurtijd van de werkondersteunende maatregelen en de indicering met het Departement Werk en Sociale Economie;
 - 3° de gegevens, vermeld in artikel 38, 3°, met de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid;
 - 4° de gegevens, vermeld in artikel 38, 6°, met het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekering der Zelfstandigen.

¹⁰ Artikel 2,9° van het decreet: de persoon die een langdurig en belangrijk probleem van deelname aan het arbeidsleven ervaart als gevolg van het samenspel van de volgende elementen: a) functiestoornissen van cognitieve, psychische, lichamelijke of zintuiglijke aard of psychosociale factoren; b) beperkingen bij de uitvoering van activiteiten; c) persoonlijke en externe factoren;

¹¹ Artikel 2,11° van het decreet: elke natuurlijke persoon of private of publieke rechtspersoon, met uitzondering van de diensten van en instellingen die zijn opgericht door de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten, en die geen onderwijsinstellingen zijn;

¹² Artikel 2,14° van het decreet: de persoon die door VDAB is geïndiceerd conform artikel 32, en die zelfstandige activiteiten verricht met werkondersteunende maatregelen die toegekend zijn in het kader van dit decreet.

¹³ Artikel 2,6° van het decreet: de persoon die voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 23, en die de taken, vermeld in artikel 23, uitoefent;

¹⁴ Art. 2, 4° van het decreet: de persoon die voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 24, en die de taken, vermeld in artikel 24, uitoefent

- conform de bepalingen in dit decreet wisselt de dienst van de Vlaamse administratie die de Vlaamse Regering aanwijst de volgende persoonsgegevens uit met de volgende instanties:
1° de gegevens, vermeld in artikel 38, 1°, met het Rijksregister van de natuurlijke personen;
2° de gegevens, vermeld in artikel 38, 2°, de behoefte en duurtijd van de werkondersteunende maatregelen en de indicering met VDAB;
3° de gegevens, vermeld in artikel 38, 3° tot en met 5°, met de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid;
4° de gegevens, vermeld in artikel 38, 6°, met het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen;
5° de gegevens, vermeld in artikel 38, 7°, met de Federale Overheidsdienst Financiën.

38. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden.
39. Bovendien kunnen bepaalde mededelingen ook onderworpen zijn aan artikel 20 van de WVG of artikel 46 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid¹⁵ en de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van en de toegang tot het rijksregisternummer¹⁶.
40. De VTC wijst op het derde lid van artikel 8 van de wet tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen: “§ 1. De machtiging om het Rijksregisternummer te gebruiken, wordt door de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken toegekend aan de overheden, instellingen en personen, bedoeld in artikel 5, § 1, wanneer dit gebruik noodzakelijk is voor de uitvoering van taken van algemeen belang. De machtiging om het Rijksregisternummer te gebruiken houdt de verplichting in dit Rijksregisternummer eveneens te gebruiken in de contacten met het Rijksregister van de natuurlijke personen. Er is geen machtiging vereist om het Rijksregisternummer te gebruiken wanneer dit gebruik uitdrukkelijk voorzien is door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie.”
41. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
42. Wat de **bewaartermijn** betreft, voorziet artikel 39 van het decreet:

“ Met behoud van de toepassing van de noodzakelijke bewaring van de persoonsgegevens voor de latere verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, voor wetenschappelijk of historisch onderzoek of voor statistische doeleinden, vermeld in artikel 89 van de algemene verordening gegevensbescherming, worden die persoonsgegevens bewaard gedurende de strikt noodzakelijke duur voor de beoogde doeleinden van dit decreet, met een maximale bewaartermijn die niet meer mag bedragen dan tien jaar na de verjaring van alle vorderingen die tot de bevoegdheid van de verwerkingsverantwoordelijke behoren, en in voorkomend geval, de definitieve beëindiging van de gerechtelijke, administratieve en buitengerechtelijke procedures en beroepen die voortvloeien uit de verwerking van die gegevens.”

6. Juistheid

43. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
44. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijken hiertoe de nodige maatregelen nemen.

¹⁵ Wet van 5 september 2018 tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (B.S. 10 september 2018) <https://dt.bosa.be/nl/ivc>

¹⁶ Zie artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

45. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
46. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 41, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

47. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
48. De VTC wijst erop dat, aangezien het bijzondere categorieën van persoonsgegevens betreft en ook gevoelige gegevens *sensu lato*, een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid.
49. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
50. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹⁷ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹⁸ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹⁹ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichthouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom²⁰.
51. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover²¹ onder andere rekening houdend met de gevoeligheid van de gegevens.

¹⁷ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹⁸ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹⁹ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

²⁰ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

²¹ <https://overheid.vlaanderen.be/digitale-overheid/informatieveiligheid/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

III. BESLUIT

52. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (luik 4);
- expliciet vermelden van wettelijke basis;
- de behoefte aan werkondersteunende maatregelen en motivering daarvan vermelden als te verwerken persoonsgegevens (luik 5);
- de begrippen “externe dienstverlener” en “gebruiker” te definiëren, eventueel door verwijzing naar andere regelgeving teneinde te kunnen nagaan of er voldaan is aan de minimale gegevensverwerking (luik 5);
- de nodige maatregelen nemen in verband met de juistheid van de persoonsgegevens (luik 6);
- de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2022-05-03 13:58:26 +02:00
Reden: Ik keur dit document goed

